



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI  
Delegatura w Lublinie

LLU.410.024.03.2015  
P/15/037

# WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI  
Delegatura w Lublinie  
ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin  
T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11  
llu@nik.gov.pl  
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

## I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/037 – Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miast
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontrolerzy	Katarzyna Typiak, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 97936 z dnia 30 września 2015 r. Marek Dałek, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 97949 z dnia 29 października 2015 r. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 1-4)</p>
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Lublin, Plac Króla Władysława Łokietka 1, 20-109 Lublin (dalej: Urząd lub UM)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta, od 13 grudnia 2010 r. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 6)</p>

## II. Ocena kontrolowanej działalności

### Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w latach 2007-2015 przedsięwzięcia inwestycyjne i działania podejmowane przez Miasto Lublin na obszarach objętych rewitalizacją były zgodne z celami tej rewitalizacji, a objęte kontrolą projekty zostały prawidłowo zrealizowane. Program Rewitalizacji dla Lublina (dalej: Program lub PR) był spójny z dokumentami strategicznymi Miasta i Województwa Lubelskiego oraz powstał z udziałem konsultacji społecznych. Nie sporządzono planu finansowego Programu oraz nie prowadzono corocznego monitoringu jego realizacji<sup>1</sup>.

### Uzasadnienie oceny ogólnej

W uchwalonym przez Radę Miasta Lublin Programie prawidłowo wyznaczono obszary zdegradowane i zidentyfikowano problemy występujące na tych obszarach. PR był spójny z dokumentami strategicznymi Samorządu Województwa Lubelskiego i Miasta, w szczególności służył realizacji celów określonych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013 (dalej: RPO WL), Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020 oraz Strategii Rozwoju Miasta Lublin na lata 2008-2015.

Przyjęte w PR cele rewitalizacji odnosiły się zarówno do przedsięwzięć inwestycyjnych, jak również do sfery społecznej. Realizowane projekty stanowiły

<sup>1</sup> Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

zintegrowane działania na obszarze rewitalizacji, a wydawane decyzje o warunkach zabudowy były zgodne z celami rewitalizacji.

W badanym okresie rewitalizacją objęte zostało ponad 26% powierzchni Miasta, zamieszkałej przez prawie 196 tys. mieszkańców (57,1% ogółu). Spośród 170 projektów ujętych w PR, Miasto Lublin zrealizowało 21 o wartości 407.495,4 tys. zł, a pozostałe podmioty – 13 na kwotę 165.568,7 tys. zł. Niewykonanie pozostałych przedsięwzięć przez Miasto spowodowane było brakiem środków finansowych. Objęte kontrolą cztery zadania, dofinansowane ze środków UE w ramach RPO WL działanie 3.2. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich, zostały prawidłowo wykonane, osiągnięto też zakładane rezultaty tych projektów.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- nieopracowaniu planu finansowego Programu, pomimo takiego wymogu określonego w PR oraz w Wytycznych dla opracowania programów rewitalizacji, wydanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego (dalej: UMWL) w 2008 r.,
- nieprzewodzeniu w latach 2010-2013 monitoringu realizacji projektów rewitalizacyjnych i niezamieszczaniu jego wyników w sprawozdaniach z działalności Prezydenta Miasta, co stanowiło niedopełnienie obowiązków określonych w Programie.

### **III. Opis ustalonego stanu faktycznego**

#### **Opracowanie Lokalnych Programów Rewitalizacji i ich spójność z innymi strategiami, programami oraz planami dotyczącymi rozwoju miasta**

##### **Przygotowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji**

Opis stanu faktycznego

Program Rewitalizacji dla Lublina został uchwalony przez Radę Miasta Lublin 18 czerwca 2009 r. Stanowił aktualizację Lokalnego Programu Rewitalizacji przyjętego uchwałą Rady Miasta Lublin z 19 maja 2005 r.

1. Dla każdego obszaru objętego Programem przeprowadzono diagnozę sytuacji wyjściowej wraz z analizą SWOT, określono wynikające z tej analizy cele operacyjne i działania służące ich realizacji oraz spis zadań i projektów już zdefiniowanych do wykonania. Zidentyfikowane problemy na obszarach zdegradowanych dotyczyły m.in.:

- złego stanu technicznego infrastruktury, degradacji technicznej zabudowy historycznej i osiedli wielkopłytowych,
- występowania zjawisk zagrażających środowisku przyrodniczemu,
- wysokiego poziomu bezrobocia, postępującej centralizacji aktywności gospodarczej i drenażu kapitału do innych ośrodków,
- innych problemów społecznych, np. emigracji młodych wykształconych ludzi,

narastania pasywnych i roszczeniowych postaw społecznych.

Identyfikacja problemów oraz wyznaczenie obszarów zdegradowanych dokonane zostały w wyniku konsultacji społecznych przeprowadzonych przed opracowaniem Programu w 2005 r. Przy opracowywaniu aktualizacji – konsultacje te zostały powtórzone w zakresie uzasadnionym wprowadzonymi w PR zmianami, objęto nimi np. rady dzielnic oraz spółdzielnie mieszkaniowe. Od 29 maja do 12 czerwca 2009 r. projekt programu był wywieszony do konsultacji na stronie internetowej Urzędu.

E.K. powołana na koordynatora PR zarządzeniem nr 370/2007 Prezydenta Miasta Lublin z 15 czerwca 2007 r.<sup>2</sup> wyjaśniła, że definiowanie problemów oparte było o orientacyjną wiedzę o kondycji i problemach części miasta, uzupełnianą w trybie konsultacji społecznych.

W trakcie kontroli w Urzędzie nie była dostępna dokumentacja z przeprowadzonych konsultacji. Dyrektor Wydziału Planowania (dalej: WP) wyjaśniła, że dokumenty te nie wymagały dłuższego przechowywania niż określa to rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów<sup>3</sup>.

(dowód: akta kontroli str. 5-7, 13-16, 22-23, 41-61, 92, 108-113, 160-164)

2. Program Rewitalizacji był spójny z dokumentami strategicznymi Samorządu Województwa Lubelskiego i Miasta, służył realizacji celów określonych m.in. w:

- RPO WL – cel główny III osi priorytetowej Atrakcyjność obszarów miejskich i tereny inwestycyjne, zdefiniowany jako wzrost atrakcyjności inwestycyjnej regionu poprzez wsparcie dla obszarów rewitalizowanych i terenów inwestycyjnych;
- Strategii Rozwoju Woj. Lubelskiego na lata 2006-2020 – cel 3.3 Rozwój ośrodków miejskich oraz funkcji metropolitalnych Lublina;
- Programie Rozwoju i Rewitalizacji Miast dla Województwa Lubelskiego;
- Strategii Rozwoju Miasta Lublin na lata 2008-2015 – cele strategiczne: CS1: Wzmocnienie dynamiki gospodarczej i CS2: Podniesienie jakości życia.

Główne problemy zidentyfikowane na potrzeby PR (np. niekorzystne zmiany demograficzne, dekapitalizacja majątku trwałego) i obszary rewitalizacji (np. Stare Miasto, tereny poprzemysłowe) były zbieżne z określonymi w ww. dokumentach.

3. Weryfikacja zgłoszonych projektów rewitalizacyjnych polegała na sprawdzeniu ich zgodności z określonymi w PR celami i działaniami. Z wyjaśnienia Dyrektor WP wynika, że na poziomie programowym nie były podejmowane decyzje dotyczące sfery realizacyjnej, więc wszystkie zgłoszone projekty dotyczące działań w zakreślonych Programem granicach zostały do niego wpisane.

(dowód: akta kontroli str. 27-30, 57-58, 92, 108-109, 111)

---

<sup>2</sup> Zarządzenie obowiązywało do 24 listopada 2011 r.

<sup>3</sup> Z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 ze zm.).

4. Teren objęty rewitalizacją podzielony został na 19 obszarów. Obejmował 3.958 ha, tj. 26,85% powierzchni Miasta. Zamieszkały był przez prawie 196 tys. mieszkańców, tj. 57,1% ludności Miasta.

5. Przy wyznaczeniu obszarów zdegradowanych uwzględniono wskaźniki określone w Wytocznych dla opracowania programów rewitalizacji, opracowanych przez UMWL w 2008 r. (dalej: Wytoczne), tj. stopień długotrwałego bezrobocia, aktywność gospodarcza, poziom przestępczości, poziom zamożności, udział zabudowy pochodzącej sprzed 1989 r. Wyliczono je na podstawie danych pozyskanych m.in. z komend Policji, powiatowego urzędu pracy, GUS, spółdzielni mieszkaniowych.

(dowód: akta kontroli str. 19-21, 24-32, 33-40, 58-59, 92, 109-111)

6. Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęte było siedem z 19 obszarów rewitalizacji.

Dyrektor WP wyjaśniła, że na obszarach nieobjętych planami miejscowymi przedsięwzięcia realizowane były na podstawie wydawanych warunków zabudowy, z zastosowaniem ustaw szczególnych. Cele Programu były na tyle szerokie, że nie wprowadzono dodatkowych restrykcji.

Analiza 33, tj. 5% spośród 657 decyzji o warunkach zabudowy wydanych dla obszarów objętych rewitalizacją wykazała, że zadania, dla których wydane zostały decyzje, były zgodne z priorytetami i celami rewitalizacji przyjętymi w Programie. W 13 przypadkach (39,4%) inwestorzy złożyli do Urzędu wnioski o wydanie pozwoleń na budowę, wynikające z wcześniejszych decyzji o warunkach zabudowy. W 10 sprawach takie pozwolenia uzyskali, w dwóch wycofali wnioski, a w jednej Urząd odmówił zatwierdzenia projektu budowlanego i wydania pozwolenia na budowę z powodu braku zgody wszystkich współwłaścicieli nieruchomości na realizację inwestycji. W pozostałych 20 badanych sprawach inwestorzy nie składali wniosków o wydanie pozwolenia na budowę.

Dyrektor Wydziału Architektury i Budownictwa wyjaśnił, że podstawą prawną wydawania decyzji o warunkach zabudowy jest ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, z której nie wynika konieczność odniesienia się w ustalanych warunkach do Lokalnego Programu Rewitalizacji. Wobec powyższego w procedurze wydawania tych decyzji Program nie jest wykorzystywany.

(dowód: akta kontroli str. 108-109, 112, 168-178)

7. Przyjęte w PR cele operacyjne służyły m.in. ochronie funkcji mieszkaniowych obszarów zdegradowanych (Śródmieście i Stare Miasto), a działania służące ich realizacji polegały na zapobieganiu wyludnieniu tych obszarów. Program nie przewidywał realizacji projektów, które mogłyby zagrozić trwałym wysiedleniem lokalnej społeczności.

8. W Programie wprowadzony został wymóg, aby każdy projekt realizował co najmniej trzy działania zdefiniowane w co najmniej dwóch celach operacyjnych. Miało to służyć zapewnieniu odpowiednio spójnego oddziaływania projektów. Cele

operacyjne dotyczyły zarówno poprawy infrastruktury i zagospodarowania przestrzeni, jak również polepszenia warunków życia mieszkańców.

Na obszarach objętych rewitalizacją realizowane były projekty nieujęte w Programie, mające na celu zwiększenie aktywności i zaangażowania mieszkańców, promowanie postaw przedsiębiorczych, wzrost poczucia własnej wartości, przeciwdziałanie przemocy i wykluczeniom. Projekty te były zgodne z celami rewitalizacji założonymi dla poszczególnych obszarów.

(dowód: akta kontroli str. 58, 92-93, 108-109, 112, 114-124)

9. Pierwotna lista projektów rewitalizacyjnych została opracowana w Programie przyjętym w 2005 r., na podstawie przeprowadzonych konsultacji społecznych i uzyskanych zgłoszeń oraz stanu przygotowań inwestycji. Rozszerzenia listy dokonywano w miarę otrzymywania kolejnych zgłoszeń projektów do realizacji.

Dyrektor WP wyjaśniła, że PR uchwalony w 2009 r. był aktualizacją, dostosowaniem do Wytycznych dokumentu obowiązującego od 2005 r. Nie zmieniał granic obszarów zdegradowanych. Projekty zgłoszone w 2005 r. zweryfikowano jedynie w zakresie przewidzianych terminów realizacji oraz ich finansowania. Zgłoszenie projektu nie zobowiązywało nikogo do jego realizacji, umieszczenie projektów w PR umożliwiało ich dofinansowanie ze środków UE.

10. W Programie nie wprowadzono ograniczeń w zakresie podmiotów uczestniczących, wskazano, że każdy podmiot podejmujący działania opisane w PR może w nim uczestniczyć w granicach określonych porządkiem prawnym.

Do PR zostało zgłoszonych 170 projektów: przez Urząd Miasta i jednostki podległe – 79, inne jednostki sektora finansów publicznych (sześć), wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe (36), kościoły, parafie i związki (13), uczelnie (dziewięć), spółki prawa handlowego (pięć), inne podmioty (np. właściciele budynków, kupcy – 22).

W Programie przewidziano współfinansowanie dwóch projektów przez Miasto Lublin i inne podmioty<sup>4</sup>. Szacowane koszty tych projektów i terminy realizacji nie zostały ustalone, wskazano, że zostaną określone w trakcie przygotowywania projektów.

Realizacja dwóch projektów rewitalizacyjnych była uzależniona od uregulowania stanu prawnego nieruchomości<sup>5</sup>.

(dowód: akta kontroli str. 57-58, 62-63, 93, 108-112)

11. Plan finansowy Programu nie został opracowany. W PR zawarte zostały zestawienia „oceny realizacji programu”, w których przedstawiono dane dot. m.in. okresu realizacji oraz wartości projektów. Dla projektów zgłoszonych przez Miasto Lublin dane te były zgodne z Wieloletnim Programem Inwestycyjnym (dalej: WPI).

---

<sup>4</sup> Projekty: C2 Remont dachów i elewacji zespołu budynków przy Placu Zamkowym – finansowany przez Miasto Lublin i wspólnoty mieszkaniowe oraz J.6 Modernizacja zagospodarowania terenów Lubelskiego Klubu Jeździeckiego – finansowany przez Lubelski Klub Jeździecki w partnerstwie z Miastem Lublin i innymi podmiotami.

<sup>5</sup> Projekty: G.6. Zagospodarowanie terenu dawnej boczniczy kolejowej oraz M.8 Park Centralny.

W piśmie UMWL z 11 maja 2009 r. w sprawie oceny PR, wskazano m.in., że Program nie zawiera planu finansowego, który zgodnie z pkt 7 rozdziału IV Wytucznych powinien zawierać prognozy dot. udziału w finansowaniu Programu środków własnych, funduszy unijnych i środków pochodzących z innych źródeł oraz przedstawiać wielkości przeznaczanych środków planowanych inwestycji w poszczególnych latach realizacji PR.

W odpowiedzi (z 26 maja 2009 r.) Zastępca Prezydenta Miasta Lublin stwierdziła m.in., że PR ma zawierać załącznik planu finansowego opracowany na podstawie wstępnych deklaracji wnioskodawców projektów, a w zakresie inwestycji miejskich – na podstawie budżetu miasta i WPI. Przekazany UMWL Program nie zawierał tego załącznika, gdyż prowadzone były konsultacje w celu rozszerzenia listy projektów.

Pismem z 24 lipca 2009 r. PR został pozytywnie zaopiniowany przez UMWL pod kątem zgodności z Wytucznymi.

(dowód: akta kontroli str. 24-30, 62-63, 93)

### **System oceny działań rewitalizacyjnych**

1. W PR określono, że monitoring realizowanych projektów powinien być prowadzony raz do roku i zawarty w sprawozdaniu z realizacji Programu jako odrębny rozdział rocznego sprawozdania z działalności Prezydenta Miasta Lublin. Zmiany kompleksowe zachodzące w obszarach objętych rewitalizacją powinny być monitorowane nie rzadziej niż raz na cztery lata.

2. W Programie wskazano, że może on podlegać aktualizacji w miarę potrzeb, wynikających w szczególności z realizacji projektów. PR może być aktualizowany odrębnie dla każdego obszaru, obejmując zmiany w listach projektów i w określeniu celów i działań programowych. Procedura aktualizacji całego Programu może zostać wszczęta w przypadku m.in. zmiany zasad opracowania programów rewitalizacji dla potrzeb korzystania z funduszy strukturalnych, ujawnienia nowych potrzeb i konieczności rozszerzenia obszaru rewitalizacji.

PR, przyjęty uchwałą z 18 czerwca 2009 r., był zmieniany sześciokrotnie. Zmiany dokonane zostały w okresie od 15 października 2009 r. do 4 listopada 2010 r. i polegały na wprowadzeniu nowych projektów rewitalizacyjnych w celu umożliwienia beneficjentom ubiegania się o środki w ramach RPO WL.

3. Z wyjaśnień Dyrektor WP wynika, że do oceny efektów projektów rewitalizacji służyły wskaźniki (w porównaniu do średnich dla Lublina):

- poziom aktywności gospodarczej (liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców),
- poziom trwałego bezrobocia (% osób długotrwale bezrobotnych wśród osób czynnych zawodowo),
- poziom przestępczości (ilość przestępstw na 1000 mieszkańców),
- poziom zaangażowania opieki społecznej (liczba osób objętych opieką społeczną na 1000 mieszkańców).

Wg wyjaśnienia E.K. przyjęto, że wystarczającym wskaźnikiem oceny PR (zwłaszcza na początku procesu rewitalizacji) będą kolejno realizowane projekty i ewentualna ich ocena dokonywana w trybie partycypacji publicznej. Ponadto oczekiwanie na zmianę wskaźników statystycznych (dostępnych w skali Miasta) na tym etapie rewitalizacji jest przedwczesne, gdyż projekty inicjujące proces poprawy powodują zmiany lokalne, mieszczące się w granicach błędu statystycznego.

(dowód: akta kontroli str. 64-67, 93, 108-109, 112-113, 160-164)

### **Wdrażanie Lokalnego Programu Rewitalizacji**

Na podstawie analizy czterech projektów rewitalizacyjnych, zrealizowanych przez Miasto Lublin w ramach RPO WL, działanie 3.2 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich (tj. „Rewaloryzacja Ogrodu Saskiego”, „Rewitalizacja Starego Miasta”, „Przebudowa ulicy 3-go Maja i Radziwiłłowskiej wraz ze skrzyżowaniami i elementami okolicznej architektury” oraz „Przebudowa ul. Narutowicza wraz z ulicami przyległymi (etap I) oraz adaptacja budynku na potrzeby Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. T. Szeligowskiego w Lublinie”) ustalono, że:

- projekty służyły osiągnięciu celów określonych w PR;
- ich realizacja była uzasadniona ekonomicznie i społecznie, wynikała z potrzeby podjęcia pilnych działań na zdegradowanych obszarach, np. w celu dostosowania parametrów ulic do panującego natężenia ruchu, ochrony dziedzictwa historycznego, przywrócenia funkcji społecznych, kulturalnych i turystycznych Ogrodu Saskiego;
- projekty były zgodne z celami dokumentów strategicznych oraz były powiązane z innymi projektami realizowanymi przez Miasto.

Na obszarach objętych rewitalizacją, oprócz ww. badanych projektów, realizowano m.in. zadania w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej. Miały one na celu zwiększenie aktywności lokalnego społeczeństwa, podniesienie kompetencji zawodowych, zdobycie doświadczenia, przeciwdziałanie wykluczeniom.

(dowód: akta kontroli str. 179-241)

Ustalone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W Urzędzie nie został opracowany plan finansowy Programu, wymagany w pkt 7 rozdziału IV Wytucznych. Wg „Wprowadzenia” do PR, plan finansowy miał być załącznikiem do Programu, podlegającym bieżącej aktualizacji dokonywanej przez Koordynatora PR w miarę pozyskiwanych przez niego informacji.

Dyrektor WP wyjaśniła, że nieopracowanie planu spowodowane było m.in. dużą ilością projektów w PR. Ponadto konkursowy tryb przyznawania dofinansowania do projektów, niezależnie od zarządzającego Programem, uniemożliwił wręcz opracowanie i aktualizację takiego planu. Projekty wnioskowane przez Miasto były wnoszone do WPI oraz budżetu. Przy opracowywaniu aktualizacji PR, zgodnie z wytycznymi Ministra Infrastruktury, plan finansowy będzie opracowany.

Uwagi dotyczące  
badanej działalności

E.K. wyjaśniła m.in., że większość projektów w PR nie była przygotowana w stopniu umożliwiającym kalkulację ich kosztów, a więc i opracowanie planu finansowego. Wdrażanie PR, w tym opracowanie planu finansowego i jego aktualizacja, miały być zadaniem struktury określonej w Programie, a kierowanej przez koordynatora PR. Konkursowy tryb przyznawania dofinansowania projektów (rozstrzygnięcie bez udziału Miasta) czynił niezasadnym powołanie takiej struktury.

(dowód: akta kontroli str. 56-65, 93, 150-151, 160-164)

Uwagi NIK dotyczą nieokreślenia w PR metod i zasad pozyskiwania informacji o wykonaniu projektów rewitalizacyjnych przez jednostki inne niż Miasto Lublin, niezbędnych do monitorowania realizacji Programu.

Dyrektor WP wyjaśniła, że pozyskiwanie tych informacji jest przedsięwzięciem nie tyle trudnym, co wręcz niemożliwym. Urząd nie ma regresu w stosunku do prywatnych podmiotów w zakresie ich działalności, a tym bardziej wysokości wydatkowanych środków.

E.K. podała, że brak możliwości zarządzania wdrażaniem Programu i służącej temu struktury sprawiał, że nie było także odbiorcy potrzebującego systemowego monitorowania przebiegu Programu i dysponującego narzędziami odpowiedniego korygowania tego przebiegu.

W opracowanej w 2014 r. ewaluacji PR stwierdzono m.in., że prace nad aktualizacją Programu powinny uwzględniać opracowanie i przetestowanie systemu sprawozdania przez projektodawców na temat zaawansowania prac, ewentualnych trudności lub wycofania się z realizacji projektów. Dotychczasowy brak monitorowania Programu uniemożliwia ocenę skuteczności jego oddziaływania.

(dowód: akta kontroli str. 68-69, 150-152, 160-164)

Ocena cząstkowa

W Programie rewitalizacji prawidłowo wyznaczono obszary zdegradowane i zidentyfikowano problemy występujące na tych obszarach. Program był powiązany z dokumentami strategicznymi Miasta i województwa. Decyzje o warunkach zabudowy wydawane na obszarach zdegradowanych były zgodne z celami rewitalizacji. Cele te odnosiły się zarówno do przedsięwzięć inwestycyjnych, jak również do sfery społecznej. Nie został opracowany plan finansowy Programu oraz nie określono metod pozyskiwania informacji o realizacji projektów przez podmioty niezwiązane z Miastem, niezbędnych do prowadzenia monitoringu realizacji PR<sup>6</sup>.

## **Efektywność działań realizowanych na zdegradowanych obszarach miast**

### **Realizacja projektów rewitalizacyjnych**

<sup>6</sup> Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową.

Opis stanu faktycznego

Z ewaluacji Programu, sporządzonej w 2014 r. przez WP wynika, że ze 170 projektów ujętych w PR zrealizowano 34, z tego 21 – przez Miasto Lublin, 13 – przez inne podmioty. Ponadto część przedsięwzięć wykonana została w ramach bieżących zadań wydziałów Urzędu. Np. zlikwidowano 16 wysypisk śmieci (Wydział Gospodarki Komunalnej), prowadzono rewitalizację Zalewu Zemborzyckiego i doliny rzeki Bystrzycy (Wydział Ochrony Środowiska), opracowano projekt budowlano-wykonawczy na budowę kompleksu sportowego przy Gimnazjum nr 15 (Wydział Inwestycji i Remontów), wykonano: prace naprawcze na ul. Żelaznej i Wesołej oraz przebudowę ulicy Suchej i ul. Równej (Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie).

Przyczyną niezrealizowania innych projektów Miasta (np. remontu Bramy Rybnej, budowy kanalizacji sanitarnej w ulicach Próżnej i Pięknej, zagospodarowanie terenu dawnej boczniczy kolejowej) był brak środków finansowych.

Dyrektor WP podała, że PR nie określa ram czasowych. Nie ma obowiązku, ani możliwości finansowych i logistycznych realizacji w krótkim czasie tak dużej ilości przedsięwzięć. Wybór projektów do realizacji uzależniony był od wagi potrzeb, możliwości budżetu oraz pozyskania zewnętrznych środków na ich realizację.

E.K. wyjaśniła, że wsparcie dla projektów było dostępne jedynie w trybie konkursowym, na podstawie procedur ustalanych przez Instytucję Zarządzającą RPO WL i niemożliwa była systemowa koordynacja między projektami. Jedynym „narzędziem” stosowanym przez koordynatora było informowanie oraz sugestie dotyczące zakresu projektów. To pozwoliło w kilku wypadkach uzupełnić zamiary inwestycyjne (remontowe) o działania towarzyszące, pozwalające na pełniejszy efekt rewitalizacyjny.

B.H. – koordynator PR, powołany zarządzeniem nr 1127/2011 Prezydenta Miasta Lublin z 25 listopada 2011 r., wyjaśnił, że działania w zakresie koordynacji realizowane były poprzez: udział w tworzeniu opracowań planistycznych dla wybranych obszarów objętych PR, kontakty z mieszkańcami, warsztaty w ramach prac zespołów opracowujących społeczne koncepcje zagospodarowania obszarów.

(dowód: akta kontroli str. 7-10, 17-18, 68-85, 138-152, 158-159, 165-167)

Miasto Lublin złożyło wnioski o dofinansowanie realizacji czterech projektów ze środków UE w ramach RPO WL działanie 3.2 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich: „Rewaloryzacja Ogrodu Saskiego”, „Rewitalizacja Starego Miasta w Lublinie”, „Przebudowa ulic 3-go Maja i Radziwiłłowskiej...” oraz „Przebudowa ul. Narutowicza...”. Projekty te uzyskały dofinansowanie. Ustalono, że:

- projekty dotyczyły wyłącznie majątku gminnego;
- realizowane były przez jednostki organizacyjne Miasta (Urząd Miasta, Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie i Zarząd Nieruchomości Komunalnych w Lublinie)<sup>7</sup>;
- służyły realizacji działań wynikających z dokumentów o charakterze

<sup>7</sup> Projekty nie były realizowane w systemie partnerstwa publiczno-prywatnego.

- strategicznym, m.in. Strategii Rozwoju Miasta Lublin na lata 2008-2015;
- przedsięwzięcia były komplementarne z innymi projektami realizowanymi przez Miasto Lublin, dotyczącymi m.in. przebudowy dróg i skrzyżowań (np. ul. Narutowicza, Placu Wolności), renowacji budynków (Teatru Starego, klasztoru powizytkowskiego), budowy ścieżek rowerowych. Były powiązane również z projektami o charakterze społecznym realizowanymi na zdegradowanych obszarach, mającymi na celu aktywizację mieszkańców i przeciwdziałanie wykluczeniom społecznym.
- (dowód: akta kontroli str. 94, 114-124, 179-241)

### **Partycypacja społeczna w pracach nad przygotowaniem projektów rewitalizacji**

Urząd informował mieszkańców o podejmowanych działaniach dotyczących realizacji projektów rewitalizacyjnych, współfinansowanych środkami UE. Na stronie internetowej UM zamieszczano m.in. informacje o wartości zadania, kwotach dofinansowania, opisano cele projektów, zakresy zadań realizowanych w każdym przedsięwzięciu oraz efekty ich realizacji. Zamieszczono zdjęcia dokumentujące prace w trakcie wykonywania tych zadań, jak również efekty po ich zakończeniu.

(dowód: akta kontroli str. 207-213, 242-243, 260)

### **Efekty realizowanych projektów**

1. Realizacja czterech objętych kontrolą projektów wynikała z priorytetów i celów określonych w PR. Ich wykonanie wpłynęło na uporządkowanie przestrzeni publicznej w obszarze objętym rewitalizacją, np.:

- w wyniku realizacji zadania „Rewitalizacja Starego Miasta” nastąpiła poprawa standardu stanu technicznego 11 kamienic położonych przy sześciu ulicach. Prace remontowe polegały m.in. na naprawie uszkodzeń murów, dachów i kominów, wymianie pokrycia gzymsów i attyki, stolarki okiennej i drzwiowej. Przebudowano także układ komunikacyjny, infrastrukturę techniczną, zagospodarowano tereny oraz poprawiono estetykę zewnętrzną obiektów;
- w trakcie zadania „Przebudowa ul. Narutowicza...” wykonano m.in. remont budynku Szkoły Muzycznej. Prace remontowe (m.in. wykonanie nowych elewacji, termomodernizacji, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej) oraz wykonanie oświetlenia terenu wokół budynku i małej architektury poprawiły stan techniczny obiektu, warunki nauki uczniów i nauczycieli oraz uporządkowały przestrzeń publiczną w tym rejonie;
- realizując projekt „Przebudowa ulic 3-go Maja i Radziwiłłowskiej...” wyremontowano siedzibę Zespołu Pieśni i Tańca „Lublin”. Wykonano nowe elewacje wraz z dociepleniem i wymianą drzwi zewnętrznych budynku oraz zainstalowano dwie kamery monitoringu wizyjnego.

Ogłędziny wykazały, że ww. zadania zostały wykonane w zakresie określonym we wnioskach o dofinansowanie projektów.

2. Ewaluacja PR przeprowadzona została w okresie od maja do września 2014 r. Wynika z niej m.in., że:

- realistyczna ocena perspektyw na zwiększenie źródeł finansowania wskazuje na konieczność ograniczenia zakresu PR do obszarów i projektów o kluczowym znaczeniu dla rozwoju Miasta;
- rozkład projektów jest zdekoncentrowany;
- prace nad aktualizacją powinny uwzględniać opracowanie systemu monitorowania dalszej realizacji Programu, w tym – systemu sprawozdania przez projektodawców na temat zaawansowania prac.

3. Z wyjaśnienia Dyrektora Wydziału Strategii i Obsługi Inwestorów (dalej: WSIO) wynika, że Miasto Lublin wprowadziło rozwiązania i ułatwienia dla prowadzenia działalności gospodarczej polegające m.in. na:

- utworzeniu w 2007 r. Podstrefy LUBLIN, stanowiącej część Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK MIELEC. Przedsiębiorcy podejmujący działalność na terenie strefy mają prawo np. do zwolnienia z części podatku dochodowego oraz z podatku od nieruchomości;
- realizacji projektu „Infrastruktura dla aktywizacji gospodarczej w dzielnicach Bursaki i Rudnik w Lublinie”, która zapewniła kompleksowe uzbrojenie terenu i stworzenie nowego układu komunikacyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 68-69, 125-126, 129-132, 179-241, 249-259)

4. Na podstawie analizy udostępnionych przez Urząd danych do wyliczenia wskaźników oceny realizacji PR<sup>8</sup> ustalono, że:

- poziom przestępczości (liczba przestępstw na 1000 mieszkańców) w 2012 r. w obszarze Zadębia był niższy od średniego poziomu przestępczości w Lublinie i wynosił 26. Na pozostałych 16 obszarach<sup>9</sup> wskaźnik ten wyniósł od 60,5 (tereny PSM Kolejarz) do 738 (Rejon dworca PKP). Średni poziom wskaźnika dla Lublina ukształtował się na poziomie 41,6, a dla woj. lubelskiego<sup>10</sup> – 22,6. W porównaniu do danych ujętych w PR poziom przestępczości zmniejszył się na obszarze Zadębia (z 131,9 do 26) i na terenach PSM Kolejarz (z 66,2 do 60,5). Spośród pozostałych 15 obszarów największy wzrost poziomu przestępczości wystąpił w rejonie dworca PKP (z 134,9 do 738);
- poziom aktywności gospodarczej (liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców) w 2012 r. w 17 obszarach objętych restrukturyzacją był niższy niż wykazany w PR, np. na obszarze Starego Miasta zmniejszył się z 21,72 do 2,28, Śródmieścia – z 27,55 do 1,28. Wskaźniki te były znacznie niższe od średniego poziomu aktywności gospodarczej w 2012 r. w województwie lubelskim i Mieście Lublin (odpowiednio 7,7 i 12,2);
- poziom trwałego bezrobocia (% osób długotrwale bezrobotnych wśród osób

<sup>8</sup> Wskaźniki zostały wyliczone przez kontrolerów NIK na podstawie danych udostępnionych przez pracowników Urzędu.

<sup>9</sup> Dla obszarów: doliny rzeczne oraz tereny powojenne UMCS wskaźniki poziomu przestępczości, aktywności gospodarczej i poziomu trwałego bezrobocia nie zostały wyliczone.

<sup>10</sup> Wskaźniki dla Lublina i woj. lubelskiego zostały wyliczone przez kontrolerów NIK na podstawie danych GUS (www.stat.gov.pl).

w wieku produkcyjnym<sup>11</sup>) w 2010 r. w czterech obszarach był niższy od średniego poziomu w Mieście Lublin (2,7%) i województwie lubelskim (2,8%) – wynosił od 1,6% (tereny LSM) do 2,5% (tereny SM im. Nałkowskich), w pozostałych wynosił od 3,6% (teren SM Czuby) do 23,6% (rejon ul. Kalinowszczyzna). W porównaniu do danych ujętych w PR, wskaźnik ten zmniejszył się w dwóch obszarach (Stare Miasto i Osiedle Tatary).

Dyrektor WP w wyjaśnieniu przyczyn pogorszenia się wskaźników podała, że zespołowi, który wchodzi w skład obecnego referatu ds. rewitalizacji nie jest znana metoda sporządzania wskaźników zamieszczonych w PR. Być może różnice metodyczne w przygotowaniu wskaźnika poziomu aktywności gospodarczej i przestępczości stały się powodem zaistniałych rozbieżności.

(dowód: akta kontroli str. 86-91, 94-96, 153-157)

5. Z wyjaśnienia Kierownika Referatu ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi i partycypacji społecznej wynika, że w Urzędzie nie był prowadzony monitoring w zakresie zwiększenia działalności na rzecz mieszkańców przez organizacje pozarządowe i stowarzyszenia na obszarach objętych PR, a w latach 2007–2015 obserwowana jest rosnąca aktywność organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych działających na rzecz mieszkańców Lublina.

6. Dyrektor Wydziału Informatyki i Telekomunikacji Urzędu wyjaśnił, że realizacja projektów rewitalizacyjnych umożliwiła rozbudowę systemu bezprzewodowych punktów dostępowych (hotspot) oraz podłączenie nowych jednostek do miejskiej sieci szerokopasmowej, w ramach tych działań rozbudowano miejską sieć światłowodową. Wynikiem tych działań był bezpłatny dostęp do internetu w przestrzeni publicznej Miasta.

(dowód: akta kontroli str. 133-134, 140-143, 146-149)

## **Nakłady na realizację projektów**

Wg informacji uzyskanej z Wydziału Budżetu i Księgowości i innych wydziałów Urzędu, na realizację projektów rewitalizacyjnych Miasta Lublin wydatkowano 407.495,4 tys. zł, z tego 180.874 tys. zł z budżetu Miasta, 49.814,4 tys. zł – z UE, 176.807 tys. zł – z innych źródeł (głównie z budżetu państwa).

Z informacji zebranych dla opracowania ewaluacji PR wynika, że pozostałe podmioty zrealizowały 13 projektów o wartości 165.568,7 tys. zł, kwota dofinansowania ze środków UE wyniosła 93.762,7 tys. zł.

Nakłady na realizację czterech projektów realizowanych przez Miasto w ramach RPO działanie 3.2 oraz osiągnięte rezultaty przedstawiały się następująco:

- „Rewaloryzacja Ogrodu Saskiego”: koszt całkowity projektu planowano na 13.871,2 tys. zł, w tym 6.240,8 tys. zł miały stanowić środki budżetu miasta, 7.346,4 tys. zł środki UE oraz 284 tys. zł środki pochodzące z innych źródeł.

<sup>11</sup> Z uwagi na brak w Urzędzie danych dot. liczby ludności czynnej zawodowo do wyliczenia wskaźnika kontrolerzy przyjęli udostępnione przez Urząd dane o liczbie ludności w wieku produkcyjnym.

Wydatkowano (wg stanu na 30 czerwca 2015 r.) 13.832,8 tys. zł, w tym ze środków budżetu Miasta – 6.202,4 tys. zł, UE – 7.346,4 tys. zł, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – 284 tys. zł. W wyniku realizacji projektu m.in. zrewitalizowano powierzchnię 12,81 ha (100,2% zakładanego wskaźnika produktu), wybudowano 95 m nowych chodników (102,6%), przebudowano 4.409 m chodników (98%). Nieosiągnięcie zakładanego wskaźnika przebudowy chodników wynikało z konieczności korekty przebiegu alejek z uwagi na system korzeniowy drzewostanu. W 2014 r. liczba osób korzystających z obiektu wynosiła 66.310, tj. stanowiła 110,5% zakładanego wskaźnika rezultatu. Utworzono trzy miejsca pracy;

- „Rewitalizacja Starego Miasta”: planowany koszt całkowity projektu – 2.368 tys. zł, w tym 1.650,2 tys. zł z budżetu miasta, 717,8 tys. zł ze środków UE. Wydatkowano 2.213,1 tys. zł, w tym 1.607,3 tys. zł stanowiły środki z budżetu miasta, a 605,8 tys. zł – z UE. Zakładane dla projektu wskaźniki produktu i rezultatu zostały osiągnięte – m.in. zrewitalizowano dziewięć obszarów o łącznej powierzchni 12 ha, przebudowano 44 m chodników, poddano regeneracji kubaturę 27.370 m<sup>3</sup> obiektów oraz zmodernizowano 0,06 ha infrastruktury publicznej (place zabaw, miejsca rekreacji), a ponadto – utworzono cztery nowe etaty, na terenie zrewitalizowanym dwie firmy podjęły działalność, zaproponowano dwie nowe oferty programowe w zakresie kultury i turystyki;
- „Przebudowa ulic: 3-go Maja i Radziwiłłowskiej...” – planowany koszt projektu – 13.031,2 tys. zł, z czego 7.812,5 tys. zł z budżetu miasta, a 5.218,7 tys. zł ze środków UE. Na 30 czerwca 2015 r. wydatkowano 12.981,1 tys. zł (7.789,8 tys. zł z budżetu miasta i 5.191,3 tys. ze środków unijnych). Efektami rzeczowymi projektu były m.in. zrewitalizowanie powierzchni 13,2 ha (100% zakładanego wskaźnika produktu), w tym przebudowa: 0,51 km drogi powiatowej (118,6%), 0,30 km drogi gminnej (103,5%), 1.620 m chodników (100%), 1,06 km sieci wodociągowej (94,6%) oraz 1 km sieci kanalizacji sanitarnej (98%). Rewitalizacja spowodowała podłączenie 22 budynków (100% planowanego wskaźnika rezultatu) do zmodernizowanej sieci wodociągowej oraz 19 budynków (100%) do zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej. Liczba osób korzystających z infrastruktury wyniosła 570 i była wyższa od zakładanej w umowie o dofinansowanie projektu (500 osób). Niezrealizowanie wskaźników dotyczących przebudowy sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej wynikało z różnicy pomiędzy długością sieci wykazaną w dokumentacji projektowej a obmiarem powykonawczym;
- „Przebudowa ul. Narutowicza...” – planowany koszt projektu – 24.338,3 tys. zł, w tym z budżetu Miasta 14.369,1 tys. zł, ze środków unijnych – 9.969,2 tys. zł. Środki wydatkowane na 30 czerwca 2015 r. odpowiadały planowanym. Zrewitalizowano 15,7 ha powierzchni (tj. 100% zakładanego wskaźnika produktu), w tym przebudowano 0,52 km drogi powiatowej (144,4%), 1,26 km drogi gminnej (105,9%) i 3.030 m<sup>2</sup> (549,9%) infrastruktury drogowej (parkingi) oraz jeden obiekt objęto termomodernizacją (100%). Wysoki wskaźnik przebudowy infrastruktury drogowej wynikał z korekty w planie organizacji

ruchu, polegającej na zwiększeniu powierzchni miejsc parkingowych. Osiągnięcie wskaźników rezultatu (np. 10 nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki, 640 osób korzystających z obiektów infrastruktury) planowane jest do 31 grudnia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 141, 82-85, 97-107, 244-248)

Ustalone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2010-2013 w Urzędzie nie prowadzono monitoringu realizacji projektów rewitalizacyjnych. Ewaluację Programu przeprowadzono dopiero w 2014 r.

2. Informacje wynikające z monitoringu realizacji projektów rewitalizacyjnych nie były zamieszczane w sprawozdaniach z działalności Prezydenta w latach 2010-2014. W sprawozdaniach za lata 2010-2012 informacje w tym zakresie były ograniczone do jednego obszaru – Starego Miasta, w sprawozdaniu za 2013 r. – nie zawarto rozdziału dot. rewitalizacji, a w sprawozdaniu za 2014 r. – zawarto informację o przeprowadzeniu w 2014 r. ewaluacji programu.

Zgodnie z PR, monitoring realizowanych projektów powinien być prowadzony raz do roku i zawarty w sprawozdaniu z realizacji Programu jako odrębny rozdział rocznego sprawozdania z działalności Prezydenta Miasta Lublin. Zmiany kompleksowe zachodzące w obszarach objętych rewitalizacją powinny być monitorowane nie rzadziej niż raz na cztery lata, w odniesieniu do zestawienia danych charakteryzujących każdy z obszarów rewitalizacji.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu, prowadzenie spraw związanych z koordynacją procesu wdrażania Programu od 15 lutego 2014 r. należy do zakresu działania WP. W poprzednich latach należało do kompetencji:

- WP – w okresie od 24 sierpnia 2009 r. do 28 lutego 2011 r.<sup>12</sup>,
- WSIO – w okresie od 1 marca 2011 r. do 30 września 2013 r.<sup>13</sup>

Dyrektor WP wyjaśniła, że PR zakładał coroczny monitoring jego realizacji, ale okres ten wydaje się zbyt krótki do pozyskania informacji szczególnie statystycznych (które nie są agregowane dla obszarów mniejszych niż gmina) oraz do zaobserwowania efektów realizowanych działań. Wskazany w PR monitoring zmian kompleksowych w cyklu czteroletnim, przy zakładanych długofalowych i wieloletnich działaniach, wydaje się bardziej realistyczny i wystarczający.

Dyrektor WSIO wyjaśnił, że na stanowisko Koordynatora Rewitalizacji powołano głównego specjalistę do spraw rewitalizacji w WP, wobec tego w WSIO nie

<sup>12</sup> Zarządzenie nr 595/2009 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 24 sierpnia 2009 r. zmieniające zarządzenie w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta Lublin.

<sup>13</sup> Zarządzenie nr 100/2011 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 24 lutego 2011 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta Lublin oraz zarządzenie nr 1/10/2013 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 1 października 2013 r. zmieniające zarządzenie nr 100/2011 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 24 lutego 2011 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Lublin.

prowadzono zadań w zakresie koordynowania procesu wdrażania PR i nie został przyjęty w Wydziale żaden system ewaluacji Programu. W WSIO nie dokonano obsady wieloosobowego stanowiska ds. rewitalizacji, brakowało więc pracownika ze stosownym wykształceniem urbanistycznym, aby mógł sprostać postawionym zadaniom.

B.H. wyjaśnił, że ze względu na niepowołanie w Mieście struktury organizacyjnej do realizacji PR, nie przeprowadzono monitoringu wdrażania Programu.

Inspektor w wieloosobowym stanowisku pracy ds. komunikacji społecznej w Kancelarii Prezydenta, odpowiedzialna w okresie od 1 marca 2011 r. do 31 grudnia 2014 r. za przygotowanie sprawozdań z działalności Prezydenta, wyjaśniła m.in., że sporządzając sprawozdanie opierała się na materiałach i informacjach otrzymanych z poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 11-12, 64-65, 94, 108-113, 125-129, 158-159, 135-137)

Uwagi dotyczące  
badanej działalności

Uwagi NIK dotyczą niesystematycznego gromadzenia danych do wyliczenia wskaźników realizacji PR. Dane dot. przestępczości pochodziły z lat 2012-2013, działalności gospodarczej – z 2012 r., osób w wieku produkcyjnym – z 2010 r., bezrobocia – z lat 2009–2014.

Dyrektor WP wyjaśniła m.in., że zgromadzenie oraz podporządkowanie danych do poszczególnych obszarów jest bardzo czasochłonne. W związku ze zmianą systemu informatycznego umożliwiającego gromadzenie oraz przechowywanie danych, zawarte w nim obecnie dane nie są na bieżąco aktualizowane. W miarę potrzeb, do czasu wdrożenia nowego systemu informacji przestrzennej, niezbędne dane wyliczane są ręcznie. Referat ds. rewitalizacji nawiązał współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Miejskim Urzędem Pracy, Urzędem Statystycznym, Wydziałem Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta w celu pozyskania danych niezbędnych do monitorowania sytuacji społeczno-gospodarczej na terenach objętych PR. Referat wystąpił o dane za lata 2010–2014, jednak nie wszystkie dane udało się do chwili obecnej uporządkować. Nie jest wielkim błędem różnica czasowa zgromadzonych danych, gdyż proces rewitalizacji jest zjawiskiem długotrwałym.

(dowód: akta kontroli str. 86-91, 94, 153-157)

Ocena częściowa

Urząd prawidłowo zrealizował projekty rewitalizacyjne, dofinansowane ze środków UE w ramach RPO WL działanie 3.2. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich oraz osiągnął zakładane rezultaty tych projektów. Nie prowadzono systematycznego monitoringu realizacji projektów rewitalizacyjnych.

## IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli<sup>14</sup>, wnosi o:

<sup>14</sup> Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

1. Opracowanie planu finansowego Programu Rewitalizacji, stosownie do zapisów Programu, uchwalonego przez Radę Miasta Lublin;
2. Prowadzenie monitoringu realizacji projektów rewitalizacyjnych w terminach określonych w Programie Rewitalizacji dla Lublina;
3. Zamieszczanie wyników monitoringu w sprawozdaniach z działalności Prezydenta.

## V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia  
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek  
poinformowania  
NIK o sposobie  
wykorzystania uwag  
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 16 grudnia 2015 r.

Kontrolerzy:

Katarzyna Typiak  
doradca ekonomiczny

Dyrektor  
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli  
w Lublinie  
Edward Lis

.....  
*podpis*

.....  
*podpis*

Marek Dałek  
specjalista kontroli państwowej

.....  
*podpis*